

V znaku treh črt in deteljice

Še pred sedmimi leti se je DO Slovenijašport uvrščala po obsegu prometa na četrto ali peto mesto med nekaj športnimi trgovskimi organizacijami v Jugoslaviji. Danes je po celotnem prihodu najmočnejša in takorekoč edina, ki se s skoraj celotnim obsegom poslovanja povezuje s proizvajalnimi delovnimi organizacijami v trajno poslovno sodelovanje.

Posebna pomena za razvoj delovne organizacije na sedanjo stopnjo in tudi za njen nadaljnji razvoj pomeni vključitev športne opreme

Začetki delovanja DO Slovenijašport segajo v prvo povojno leto, ko je bil ustanovljen Fizkulturni magazin, ki naj bi skrbel za organizirano preskrbo športnih organizacij in občanov s športno opremo.

Z odločbo Fizkulture zveze Slovenije je bilo 13. marca 1951 ustanovljeno trgovsko podjetje Slovenijašport.

»adidas« v njen komercialni program. Pomembno poslovno odločitev je pomenila povezava z industrijo obutve Planika iz Kranja ter organiziranje prodaje športne obutve na debelo in na drobno na jugoslovanskem trgu, kakor tudi organiziranje proizvodnje športnih oblačil blagovne znamke »adidas« za preskrbo domačega trga in za izvoz. Izdelki, označeni s tremi črtami in deteljico, so na tujem trgu povsem enakovredni »izvirniku«, o čemer govori dovolj zgovorno podatek, da je bila vrednost prometa oblačil 260.000.000 dinarjev, v celoti pa so izvozni načrt presegle za več kot stootstotno.

Dejavnost DO Slovenijašport je prodaja blaga na debelo in drobno, s področja športa, športnih potrebščin, lova in ribolova... Več kot polovico prometa ustvarja DO Slovenijašport z združevanjem dela in sredstev s proizvajalnimi OZD.

Pravilna poslovna usmeritev

Pred letom 1966, ko je prevzel položaj direktorja delovne organizacije Dušan Grab-

nar, je vseboval komercialni program Slovenijašporta poleg športne opreme še galanterijsko blago, vse vrste trikotaje in oblačil, HTZ opremo, kolesa in motorna kolesa itd., dobavitelj pa je kar mrgolelo. Zato so se odločili, da bodo njihovo število zmanjšali na

V vsaki republici in pokrajini ima danes DO Slovenijašport svoje prodajalne - vseh skupaj je 31, v katerih so na voljo vsi izdelki z oznako »adidas«. Od 3. marca 1967 je DO Slovenijašport namreč organiziral licenčno proizvodnjo tekstilnih izdelkov in je prodajalec vseh izdelkov »adidas« v naši državi.

najnujnejši obseg in se trdno povezali z najpomembnejšimi proizvajalci opreme za šport in rekreacijo v Jugoslaviji.

Leta 1967 je DO Slovenijašport pridobil tudi zunanjetrgovinsko registracijo in se osamosvojil pri uvozu blaga. Zelo hitro je pridobil za trajno poslovno sodelovanje nekatere najpomembnejše proizvajalce športne opreme. Njegov

Maja 1982 je predsedstvo SFRJ dodelilo lastnici firme Adidas iz ZR Nemčije visoko odlikovanje za področje gospodarskega sodelovanja z našo državo.

Veriga delovnih organizacij, s katerimi Slovenijašport trajno poslovno sodeluje, je vse daljša. V njej je sedaj poleg kranjske Planike (licenčna proizvodnja vseh vrst športne obutve) in splitske Jugoplastike (proizvodnja športnih torb) še 8 proizvajalk športnih oblačil in 6 izdelovalk športne obutve.

ugled se je naglo povečal, zlasti med strokovnimi športnimi organizacijami, odtlej pa je tudi glavni preskrbovalec Jugoslovanskega olimpijskega

komiteja. Letošnje leto bo tudi za Slovenijašport potekalo v znamenju priprav za zimske olimpijske igre v Sarajevu.

Sklenjena veriga sodelovanja

Za razvoj delovne organizacije in obseg poslovanja je posebnega pomena organizira-

Z ukazom predsednika SFRJ je bila aprila 1979 DO Slovenijašport odlikovana z redom dela z zlatim vencem, odlikovanja pa je tedaj prejelo tudi osem najzašlužnejših delavcev.

nje proizvodnje športnih oblačil. V poslovnih odnosih z zahodnonemško firmo Adidas se je pokazala možnost izvoza na konvertibilno področje. Ponujeni program je

V primerjavi z letom 1972 je DO Slovenijašport dosegla zavidljive uspehe:

- celotni prihodek je povečala za 17-krat;
- v sklade je namenila 20-krat več;
- za osebne dohodke je bilo razporejeno 13-krat več sredstev;
- število zaposlenih se je povečalo za 2-krat (skupaj je bilo konec leta 1982 zaposlenih 362 delavcev).

sprejela ljubljanska Pletenina, s katero je bila podpisana tristranska licenčna pogodba Adidas - Slovenijašport - Pletenina. Poslovni odnosi so se

V letu 1982 je bil dosežen naslednji promet (v 000 dinarjev):

- na debelo 1.700.000
- na drobno - 960.000
- zunanjetrgovinski - 260.000
- skupaj 2.920.00

razširili tako, da sodeluje v proizvodnji športnih oblačil že osem proizvajalk. Še preden je bil sprejet zakon o združenem delu, so podpisali samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev ter trajnem poslovnem sodelovanju s kranjsko Planiko;

Pred vhodom v trgovino Slovenijašport

FOTO: A. ŽIGON

takih sporazumov imajo sedaj že šestnajst.

V skladu s splošnimi gospodarskimi prizadevanji je Slovenijašport skupaj s kamniškimi Titanom in v kooperaciji z avstrijsko firmo Tyrolia izdelal proizvodnjo in prodajo nekaterih vrst smučarskih vezi; v smučarski sezoni 82/83 so jih prodali že 60.000 parov. Dogovori o proizvodnji usnje-

nih žog po licenci »adidas«, kar bi prispevalo k zmanjšanju uvoza športne opreme za vrhunski šport in omogočilo celo izvoz, pa so obstali zaradi ugotovitve, ki, žal, pri nas ni ravno redek pojav. Usnje za takšne žoge bi morali namreč uvažati, saj je naše, domače, premalo kakovostno.

SAŠA KRAIGHER

Komunalna taksa za pse

Ponekod v občini Center vlada pravcata pasja anarhija, so menili na nedavni seji občinskega izvršnega sveta. Izredno malo lastnikov psov - ali bolje nihče - ne pozna posebnega občinskega odloka, ki so ga sprejeli že leta 1979. Po tem odloku bi morali vsi štirinožci nositi nagobčnike, obvezno bi morali biti na vrvcu, lastniki pa jih nikakor ne bi smeli spuščati na mestne trate. To bi moralo veljati toliko bolj - so menili člani izvršnega sveta - zaradi prve stopnje ogroženosti s steklino.

Obenem je član izvršnega sveta Janez Markoli dejal, da bi lahko oziroma bi morali plačevati lastniki štirinožnih prijateljev posebno komunalno takso, saj psi dostikrat dobro sodelujejo pri onesnaževanju mestnih zelenic, igrišč in podobno.

D. V.

Kužki - ljubljenci za tiste, ki jih imajo in nadloga za tiste, ki jih nimajo in ne marajo

FOTO: LAPAJNE

POGOVOR Z INOVATORJEM

Tesna vrata za domače znanje

Vloge in pomena domačega znanja za uspešnost našega gospodarstva in seveda celotne družbe ni treba posebej poudarjati. Vendar pa smo se iz nekakšnega le načelnega zavzemanja za »domačo pamet« nekoliko bolj predramili šele v teh kritičnih gospodarskih trenutkih, ko nam zaradi pomanjkanja predvsem deviz za obnavljanje pogosto že zastarele tehnologije (ki naj bi nam omogočala rentabilno delovanje in konkurenčnost na zunanjem trgu) ne preostane nič drugega, kot poiskati notranje rezerve, torej, nasloniti se na domače, lastne moči. Med te lastne moči pa spadajo prav gotovo iznajdljivost domačih strokovnjakov, njihova inovativna dejavnost ter izboljšave v tehnologiji, ki nam je na voljo.

Da bi izvedeli kaj več iz prve roke, kako gledajo strokovnjaki sami na svoje delo ter kako zna družba vrednotiti in izkoristiti njihove izsledke, smo se tokrat napotili k mlademu strokovnjaku s področja elektrotehnike Marjanu Cerarju.

Marjan Cerar je zaposlen v tozdu PTT Komunikacije, njegovo delovno mesto je v centrali kulturnega doma Ivan Cankar. Po poklicu je elektrotehnik, ob delu pa študira še na elektrofakulteti.

»Tovariš Cerar, kakšno delo opravljate pravzaprav tu v centrali?«

»Delam pri vzdrževanju centrale s sistemom Metaconta, to je z računalniško vodenim sistemom. Naj povem, da so to dobre centrale, ki pa imajo veliko nedodelanih strani.«

»In teh nedodelanih strani ste se lotili?«

»Tako je, moja prva inovacija je naprava, ki pomaga pri preizkušanju določenih vezij centrale. To je naprava, ki simulira delo računalnika, torej avtomatično odpravlja napake. Ta naprava deluje že leto in pol v centrali v Mostah, kjer sem bil prej zaposlen. Tu v Cankarju te naprave še ni, kajti za to so potrebna določena finančna sredstva, upam pa, da bo tudi to še prišlo.«

»Kakšno korist prinaša ta naprava pri delu centrale?«

»Delo izboljšuje, saj so napake hitreje odpravljene. Torej prihranek na delu, času in seveda denarju.«

»Ste poleg te naprave naredili še kakšno izboljšavo?«

»Da, druga je nekoliko manjša: gre pa za napravo, ki omogoča optimalno izkoriščanje centrale in telefonskih linij. Konkretno: če imate doma telefon dvojček in če eden od telefonov deluje, je drugi zablokiran. Ta naprava pa omogoča hkratno delovanje obeh telefonov, izboljšuje pa tudi kvaliteto komuniciranja ter spremlja plačevanje naročnikov - kar pomeni, da neplačnike avtomatično izolira. Ta inovacija je letošnja in smo jo uvedli tu v centrali v Cankarjevem domu.«

»Te vaše inovacije nedvomno prinašajo koristi, saj delo poenostavljajo in večajo učinkovitost. Ali je kakšna možnost, da te novosti sprejmejo tudi druge centrale?«

»Tu se seveda zatakne. Če vzamem, na primer svoj primer, me pri delu načelno vsi podpirajo; tudi Združena organizacija PTT ga je zelo pozitivno ocenila. Težava pa je preprosto v tem, da ni strokovnih skupin, ki bi take maloserijske aparature izdelovale. Tu so vzroki, da je od takih in podobnih inovacij in izboljšav tako malo realiziranega.«

»Ste se poskušali povezati s kakšno delovno organizacijo, kot je na primer Iskra?«

»Tudi to sem poskušal, vendar imajo svoje strokovne skupine in

Marjan Cerar

FOTO: KOMAC

iščejo svoje rešitve teh problemov.«

»Iz vsega je mogoče sklepati, da moralno kompenzacija za svoje delo sicer imate, kako pa je z materialno?«

»No, tudi v tem sem naletel na odziv, vendar lahko rečem, da sem sam veliko več vložil - tudi v denarju, da o delu in času ne govorim - kot pa sem dobil povrnjenega. Sicer pa človek tega ne dela samo iz osebnih koristi, temveč iz preproste notranje nuje, kar sili te v to. Zaenkrat sem še optimist, saj sem zaposlen šele tri leta, nekaj sem že naredil in gotovo bom naredil še več.«

V. L.